Nr. 267. ROK 1843. SRODA 22 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć, miesięcznie złotych cztery, numer pojedyńczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Klemensa Papieża.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Sędzimir.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopień ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
20	6	27 7, 218	— 5, 6	1, 15	PnWschodni słaby	Pochmurno	
	2	7, 301	— 4, 4	1, 23	Wschodni „	„	
	10	4, 798	— 6, 4	1, 06	Zachodni „	„	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Publiczność nasza z utęsknieniem oczekiwała tegorocznego otwarcia teatru pod nową entrepryzą; — bo znając dobrze wyższy smak i znajomość sztuki w osobie entreprenera, rokowała sobie nie bez słusznéj nadziei, że poświęcenie się jego, stanowić będzie epokę sceny krajowéj. — Jak dalece oczekiwania te dotąd uiszczone zostały, zdania nasze w téj mierze zostawiamy do zupełnego rozwinięcia się planów entreprenera, bo równie zawczesna pochwała jak krytyka, nie zasługują na uwagę rozsądku i bezstronności. — Z tém wszystkiem niegodnie byłoby zaprzeczyć, że to co dotąd widzieliśmy, jest już wieszczbą pięknéj przyszłości dla naszego teatru, gdyż usiłowania są jawne, — kilka nieposzlitych, — powiem, nawet rzadkich talentów, w licznie zebranéj kompanii artystów, — orkiestra, jakiéj dotąd teatr krakowski nigdy niemiał, — porządek uderzający w całym organizmie teatralnym, — punktualność w zaczynaniu widowisk, — krótkość antraktów zapełnianych muzyką, wykonywającą ciągle ouvertury z oper najcelniejszych mistrzów harmonii, — jakby dla pocieszenia nas przynajmniéj w części, za niepodobieństwo posiadania opery w całem rozumieniu tego wyrazu:— wszystko to zapowiada nam tę upragnioną przyszłość, nie na czczych obietnicach opartą. — Przy ośmiu tylko dotąd posiadanych dekoracyach, widzieliśmy już kilka sztuk dobrze wystawionych, a mianowicie *Edypa*; — cóż dopiero będzie gdy z kosztowną i okazałą garderobą drezdeńską, którą już teatr posiada, połączy się czternaście nowych dekoracyj mistrzowskiego pędzla Gropiusza w Berlinie i Papego w Wrocławiu? — z których pierwszy doniósł właśnie przed kilku dniami, że już wszystkie wykończył i oczekuje tylko na wykończenie zakontraktowanych przez Rząd świeczników do sal redutowych aby to wszystko jednym furmanem odesłać; — drugi podobnież w końcu tego miesiąca niezawodnie wykończyć i odesłać ma swoje dzieło — a którego pędzla dwie najpotrzebniejsze lubo najmniéj znaczące dekoracye, są już ozdobą sceny? — Publiczność jakby spiesząc w pomoc gorliwości entrepryzy, z sześciu dotąd danych widowisk, dwa do natłoku napełniwszy, — inne licznem zebraniem się i głośnem zadowoleniem swojem przez ciągłe oklaski artystom dramatycznym i orkiestrze dawane, i przywoływanie celniejszych aktorów, po każdéj sztuce, — uwieńczyła.

Następujące dotąd przedstawione były widowiska. Dnia 11 Listopada na otwarcie: *Przeszłość i Teraźniejszość* prolog wierszem przez

autora komedyi *Réj z Nagłowic* i komedyą hr. Fredra, w trzech aktach *Damy i Huzary*. — D. 12 Listopada, dwie komedye: *Lektorka* w dwóch, i *Xiąże jedzie*, w jednym akcie; — d. 14 *Śluby panieńskie* komedya hr. Fredra;— d. 16 *Uliczn*i*k Paryzki* komedya z niemieckiego, — dnia 18 *Nawet w chatce byle z nim*, komedya w trzech aktach z francuzkiego i *Trafiła kosa na kamień*, komedya w jednym akcie d. 19 *Edyp* trajedya w 5 aktach Humnickiego, dnia 21 *Pan Geldhab* komedya hr. Fredra w 3 aktach, i *Nowy Rok* komedyo opera w 1 akcie.—

Wierni objawionéj myśli naszéj, na wstępie do niniejszego artykułu, wstrzymujemy się z krytyką dzieł i gry aktorów; — i żadnych recenzyi nadsełanych na teraz nie umieścimy. — Początkowe bowiem wystawy, działy się wśród zaprowadzania wewnętrznych i zewnętrznych urządzeń; — gdzie nawet rozdania ról wielu pierwszy raz dopiero występującym na scenie naszej artystom nie mogło być pewne, — a z tąd i ułożenie repertoaru stanowczego, wiele doznawało trudności; z tąd i krytyka, tak pierwszych jako i drugich mogłaby być bezzasadną. Że zaś zamiarem naszym jest, grę mianowicie artystów, którzy im większemi takowi zalecają się talentami, tym ściślej, i bezwzględniéj rozbierać; wolemy więc przypatrzyć się wprzód dobrze ich kilkokrotnym występom, a dopiero objawić bez ogródki to wszystko co do życzenia pozostaje. *X....*

Częśc Urzędowa.

CENY ZBOZA

Na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 20 i 21 Listopada 1843 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	18	15	19	—	17	15	18	—	12	20	16	—
,, Zyta....	12	—	12	6	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Jęczmien	9	12	9	15	—	—	8	6	—	—	—	—
,, Owsa....	—	—	5	6	—	—	5	—	—	—	—	—
,, Grochu..	—	—	12	6	—	-	12		—	—	—	—
,, Jagieł.....	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Rzepaku.	—	—	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Tatarki..	—	—	8	-	-	—	—	—	—	—	—	—
,, Soczew ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Prosa.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Konieczyny	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wielogrochu	—	—	15	—	—	—	—	-	—	—	—	—
,, Ziemniaków	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cetnar Siana	—	—	2	24	—	—	2	12	—	—	—	—
,, Słomy	—	—	2	20	—	-	2	6	—	—	—	—

Jaj kurzych kopa . . . . zł. 2 —
Masła garniec od złp. 7 gr. 4 do złp. 8 gr, —

Spirytusu garniec z opłatą w 1 gatunku od zł. 4 gr. — do złp. 5 gr. —. Okowity garniec z opłatą w 1 gatunku od złp. 3 gr. — do złp. 4 gr. —

Drożdży wanienka złp. 8 g. — do złp 10

Sporządzono w biórze Komissariatu Targowego.

Kraków d. 21 Listopada 1843 r.

Kommissarz Targowy

W. Dobrzański.

LOTERYA KRAJOWA.

W ciągnieniu 1073 dnia 22 Listopada 1843 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące Numera:

47. — 61. — 89. — 31. — 9.

Przyszłe ciągnienie 1074 przypada dnia 29 Listopada 1843 roku.

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 6 Listopada. —

Ministerstwo z dnia 29go Października, które właśnie zaczęło czwarty rok istnienia swego, zostaje najdłużéj w urzędowaniu ze wszystkich gabinetów, jakie od czasu rewolucyi lipcowéj nastąpiły po sobie.

1szy gabinet. utworzony po rewolucyi Lipcowéj, trwał 82 dni: od 11 Sierp, do 2 Listop. 1830. Nie miał on żadnego prezesa rady ministrów, i składał się z panów, Lafitte, Perier, Dupin, Bignon, Dupont, Mole, Guizot, Broglie, Gerard, Sebastiani i Louis,

2 ministerstwo pod prezydencya pana Lafitte, trwało 131 dni, od 2 Listop. 1830. do 13 Marca 1831.

3 pod Kazimierzem Périer, 577 dni, od 13 Marca 1831. do 11 Paźdz. 1832,

4 z początku pod prezydencyą marszałka Soult, potem marszałka Gerard, ale ciągle liczące pomiędzy swemi członkami panów Guizot i Thiers, istniało 763 dni, a zatem troche dłużéj jak 2 lata, od 11 Paźdz. 1832 do 10. Listop. 1834.

5 nazwane ministerstwem 3 dniowem, pod xięciem Bassano, trwało jednak właściwie 8 d. od 10 do 18 Listop. 1834.

6 z początku pod marszałkiem Mortier, potem pod prezesostwem xięcia Broglie, w którym znowu kollegowali z sobą pp. Guizot i

Thiers, trwało 469 dni, od 18 list, 1834 do 22 Lutego 1836.

7me pod Thiersem, istniało 195 dni, od 22 Lutego do 6 Września 1836.

8 pod hrabią Mole, i między swemi członkami liczące także pana Guizot, trwało 221 dni od 6 Wrześuia 1836 do 15 Kwietnia 1837.

9 znowu pod hr. Mole, ale bez pp. Guizot i Duchatel, trwało 715 dni, a zatem blizko 2 lata. od 15 Kwietnia 1837 do 31 Marca 1839.

10 tymczasowe ministerstwo bez prezesa, 42 dni od 31 Marca do 12 Maja 1839.

11 pod marszałkiem Soult, który wówczas miał wydział zagraniczny, 294 dni, od 12 Maja 1830 do 1 Marca 1840.

12 pod powtórną prezydencyą Thiersa. 241 dni, od 1 Marca do 28 Paźdz, 1840.

13 nakoniec, pod Soultem jako ministrem wojny, ale zwykle nazywane od pana Guizot, ministra spr. zagr. istnieje już 2002 dni, czyli 338 dni dłużéj niż ministerstwo z dnia 11 Października, a 387 dni dłużéj niż ministerstwo z dnia 15 Kwietnia.

Pan Thiers powiedział o panu Lamartine, że ten zbyt prędko zażywa swą amunicyę, i dla tego zawsze mu jéj zabraknie w chwili saméj walki. To wyrażenie byłego prezesa ministrów zdaje nam się bardzo trafne; sam zaś pan Thiers robi zupełnie inaczéj. Powróciwszy od 10 dni do Paryża, pracuje z największą gorliwością nad swoją historyą cesarstwa; otoczony jest dokumentami i mappami, i dopiero w chwili otworzenia posiedzeń, Izb chce się zająć polityką. Dziennik pana Thiersa, *Constitutionel*, ulegnie wielkim zmianom, tak pod względem redakcyii jak i formatu; przedsięwzięcie to wspierać będzie pewien znakomity kapitalista.

— *Dnia 7 Listopada.* —

Wczoraj w południe król przybył z St-Cloud do Tuileryów. Dwóch oficerów; jeden od huzarów. drugi od ułanów, jechali obok powozu królewskiego, eskortowanego także przez oddział huzarów. W 10 minut po przyjeździe króla do pałacu, przybyli tam także ministrowie i odbyła się narada, po ukończeniu któréj król przyjmował rozmaite osoby, a między temi Lorda Brougham. Biskupowi Neverskiemu udzielił order legii honorowéj. Następnie król zwidził galerye pałacowe, poczem znowu do St. Cloud powrócił.

Moniteur Algerien z dnia 30 Października donosi o mianownniu xięcia Aumale dowódzcą prowincyi Konstantyny, Rozporządzenie w tym względzie jest z dnia 18 Października.

List prywatny z Liworno pod dniem 28 z, m. donosi, że xiążę Aumale w skutku otrzymanéj depeszy z Paryża; zaniechał podróży do Neapolu. Po oddaniu w Rrzymie Papieżowi listu od króla Filipa, xiążę ma się udać wprost do Ankony, zkąd odpłynie do Konstantyny.

Z okolic rzeki Rodanu donoszą o wielkich wylewach wód. Lękają się, aby się nie powtorzyła katastrofa z r. 1840. Już kilka grobel i mostów zostało zerwanych,

Według dziennika *Armoricain de Brest*, nadszedł tam dnia 2 b. m. telegraficzny rozkaz, aby do jednego z portów przy kanale wysłany został okręt *Archimedes*, który ma przewieźć xięcia Nemours do Anglii. Admirał Casy ma z swym głównym sztabem i oddziałem grenadyerów piechoty morskiéj udać się na okręt *Archimides* i popłynąć do Dunkierki, gdzie oczekiwać będzie na xstwo Nemours, którzy udadzą się do Londynu, tam 10 dni zabawią, a z tamtąd do Ostendy popłyną.

Poseł francuzki przy dworze St. James, hr. St Aulaire wybiera się z powrotem do Londynu, aby tam przyjmować xięstwo Nemours.

Poseł turecki, Nasi Efendi, na publicznem posłuchaniu złożył królowi z polecenia swego władzcy portret Sułtana.

P. Horacy Vernet powrócił do Paryża z podróży swojéj do Algieru.

Mówią, że p. Guizot, który nie wielką znajduje podporę w dziennikach: *Presse* i *Journal des Débats*, zamyśla zakupić nowy dziennik.

— *Londyn 6 Listopada.* —

Donoszą z Dublina że 2go b m. odbyła się narada pomiędzy adwokatami O'Connela, o sposobie obrony ich klienta. P. Józef Napier, jeden z najsławniejszych obrońców, ma stawać ze strony O'Connela. Ze swéj strony rząd wyszukuje wiadomości o osobach, które miały udział w zgromadzeniu repealerów w Mallow.

Według wiadomości z Dublina dochodzących do d. 4go list, wielki sąd przysięgłych (jury) zajmował się dnia poprzedniego aktem oskarżenia O'Connella. Przysięgli sprawy téj ostatecznie nie rozstrzygnęli. żądali bowiem przełożenia dokumentów *in extenso*, które w druku 99 stóp długości zawierają; prócz tego przesłuchać mają 26 świadków. Sprawiła także wielkie wrażenie umieszczona wiadomość w dzienniku *Cork Reporter*, jakoby xiążę Wellington miał pisać do hr. Glengall. oświadczając. że wszystkie pułki, bez których obejść się można, mogą być posłane do Irlandyi. gdzie stać mają w obozach rozłożonych przy wielkich miastach. Dla wojska tego mają być przesyłane do Irlandyi wszelkie zapasy żywności.

— *Dnia 7 Listopada.* —

Xięstwo Nemours oczekiwani są w czwartek (d. 9) w Windsor. W tymże dniu dana będzie wspaniała uczta na uroczystość urodzin Następcy tronu, xięcia Walii.

Królewicz Alexander Niderlandzki po trzymiesięcznym tu pobycie opuścił onegdaj Anglię udając się przez Rotterdam do Hagi.

— *Rzym 30 Października.* —

Wczoraj przybył tu xiążę Aumale z Civitavechii. Dziś w towarzystwie Posła francuzkiego, hr. Latour-Maubourg, udał się do Watykanu, gdzie Ojciec Św. przez długi czas rozmawiał z królewiczem.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 20 do dnia 21 Listopada.

Bronn Alexandrina Rudnicki Władysław ob., Wielhorski Jan hr., Ulman Barbara ob., z Polski; — Sobolewski ob., Dębicka Celina hr., z Galicyi; — Chłagowski Stanisław ob., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Perski Stanisław ob., Jahn Antoni; do Polski; — Veltheim Wilhelm, Minigerode Ludwik ob., Muchowicz Karol, Schwartz Józef, do Galicyi.

Doniesienia prywatne.

Niżéj podpisany, ma zaszczyt do powszechnéj podać wiadomości, że mu poruczoną została ajencya ces. król. uprzywil. Zakładu Zabezpieczającego *Assicurazioni Generali Austro-Italiche* w Tryeście. Towarzystwo to tak zaszczytnie dotąd znane, przyjmuje do zabezpieczenia od ognia (nawet od uderzenia pioruna), budynki mieszkalne i gospodarskie, meble, towary, sprzęty, ziemiopłody i bydło, zabezpiecza od owych przygód, którym wyprawione towary na lądzie lub morzu podlegać mogą, i przyjmuje nakoniec do zabezpieczenia i na życie człowieka kapitały lub dochody, które równie za życia jakoteż i w przypadkach śmierci wypłacane bywają, wyliczając zawsze gotowemi pieniądzmi przypadające wynagrodzenia.

Odznaczające zalety tegoż są:

1) W stałym funduszu zapewniającym 4500000 to jest składający się z różnych funduszów rezerwowych 1,500.000 z kapitału początkowego 2,000,000 i z rocznych dochodów z premiów i procentów z kapitałów 950.000.

2) Mądre ustawy zawiązanego towarzystwa według których co rok stan jego drukiem ogłoszony będzie, z czego wszyscy o wzrastającéj lub upadającéj wierzytelności towarzystwa dokładnie przekonać się mogą;

3) w tem względzie, że równie jak każda inna akredytowana assekuracya, tak w oznaczeniu premiów jakoteż w warunkach zabezpieczających każde słuszne ułatwienie pozwala, a w przypadkach uszkodzeń najśpieszniéj i chętnie wynagradza, jak to

4) roczne obwieszczone wykazy wynadgrodzeń uszkodzonych wykazywały.

Niżéj podpisany oddając się tedy przyjemnéj nadziei, że wyżéj nadmienione korzyści równy pozyskują udział w poruczonym mu obwodzie, jako wszystkich innych obwodach Galicyi a w ogóle w całéj monarchii znalazły, gdzie Instytut powszechnym za sobą głosem dotąd pochlubić się może, zaprasza najuniżeniéj wysoki stan szlachecki i szanowną publiczność, aby go swojemi poruczeniami do zabezpieczenia zaszczycać raczyli, które on przyjmować i do głównéj ajencyi u JP. Józefa **Breuera** we Lwowie przesyłać upoważnionem jest, od których w tym razie *Polizze* wydane będą.

Karol ***Herrmann***
Ajent w Krakowie.

u którego formularze do podań bezpłatnie dostać można, i każde wyjaśnienie tyczące się zabezpieczenia chętnie udzielane będzie.

List zastawny nowego okresu Lit. *B.* Nro. 224,959 skradziony został bez kuponów, które są w ręku prawego właściciela, ostrzega się przeto aby nikt takowego listu nie nabywał, gdyż wszelkie prawne kroki poszukiwania i odzyskania onego już przedsięwziętemi zostały w Dyrekcyi Głównéj Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Król. Polskiem.

Dom pod N. 225 przy ulicy Grodzkiéj jest z wolnej ręki do sprzedania, mający chęć takowy nabyć, może się udać do właścicielki tegoż domu. (4r.)